

Factsheet Aanpak en werkwijze illegale bedrijven

Aanleiding

In een veranderende maatschappelijke context heeft zich een trend ingezet waarbij -onder andere- uitzendbureaus, werving en selectiebureaus en organisatieadviesbureaus inspelen op een veranderende vraag en hun werkzaamheden daarop afstemmen. Het betreft bijv. integriteitsonderzoeken, risicoanalyses en PES-screeningen.

Gedurende het laatste half jaar komt het steeds vaker voor dat er informatie komt over bedrijven die rekerchewerkzaamheden als bedoeld in de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en rekerchebureaus (Wpbr), waarbij er geen vergunning op grond van de Wpbr is aangevraagd en/of verleend.

Probleemstelling

De Wpbr dateert uit de jaren 90. Sinds die tijd hebben zich op verschillende terreinen, zoals internet-waardoor (persoons)informatie sneller en makkelijker kan worden verkregen- maar ook maatschappelijk gezien, bijv. op de arbeidsmarkt grote veranderingen voorgedaan. Zo richten bedrijven zich op "gaten" in de markt, speelt concurrentie een grotere rol, ontwikkelt ict en internet zich razendsnel en opent de invulling van begrippen als integriteit en privacy nieuwe werkerreinen voor de rekerchebureaus.

Indien dit zo is dan dient het bedrijf en diens medewerkers te voldoen aan alle vereisten uit de Wpbr en aanverwante regelgeving.

De centrale vraag is daarom of deze ontplooide werkzaamheden onder de reikwijdte van het begrip rekerchewerkzaamheden als bedoeld in de Wpbr vallen.

Geen vergunning, gevolgen

Het vergunningsvereiste is onder meer een waarborg voor het kunnen uitoefenen van toezicht op de bedrijven en daarmee het beschermen van de belangen en rechten van burgers.

Het is tevens een waarborg voor de kwaliteit van het personeel, dat wordt gescreend op betrouwbaarheid en bekwaamheid.

Door rekerchewerkzaamheden zonder vergunning uit te voeren zijn de betreffende bedrijven niet in beeld en onttrekken zij zich hierdoor aan het toezicht. Hierdoor kunnen de rechten en belangen van de burgers in het gedrang komen.

Daarnaast wordt het personeel van deze bedrijven niet gescreend op betrouwbaarheid en bekwaamheid, waardoor deze kwaliteiten- en daarmee de rechten en belangen van burgers- in het gedrang komen. Hierdoor is er sprake van concurrentievervalsing binnen de sector.

Aanpak recherchebureaus zonder vergunning

Bij de illegale bedrijven gaat het om de uitoefening van opsporingsbevoegdheid onder gezag van het lokale Openbaar Ministerie.

Met het FP en het Ministerie V en J zijn afspraken gemaakt over de aanpak van recherchebureaus die recherchewerkzaamheden aanbieden en/of verrichten zonder vergunning. Het FP brengt deze aanpak onder de aandacht van de arrondissementsparketten, onderhoudt de contacten met de diverse arrondissementsparketten in concrete zaken en dient als aanspreekpunt op het gebied van handhaving en beleid en dergelijke.

Door deze afspraken kan waar nodig een strafrechtelijke aanpak ook daadwerkelijk tot strafrechtelijke vervolging leiden.

Uitgangspunten zijn:

- strafrecht blijft ultimum remedium (repressief);
- illegale bedrijven onder het toezicht brengen(toekomstgericht);
- vergunningverlener (V en J) schrijft illegaal bedrijf aan om een vergunning aan te vragen binnen een bepaalde termijn.
- bij uitblijven vergunningaanvraag binnen die termijn strafrechtelijk optreden en het proces-verbaal inzenden naar het lokale arrondissementsparket voor een vervolgingsbeslissing.

Kern van de afspraken:

De illegale bedrijven die in beeld komen als zijnde vergunning plichtig kunnen worden onderscheiden in 3 categorieën, waarbij de mate van verwijtbaarheid een rol speelt:

- a. Bedrijven die niets weten van een vergunningplicht;
- b. Bedrijven die twijfelen over een vergunningplicht ;
- c. Bedrijven die weten dat zij een vergunning nodig hebben en deze bewust niet aanvragen.

Uitgangspunt is om bedrijven zonder vergunning over de streep te trekken om een vergunning aan te vragen en ze daarmee ook onder het toezicht te brengen.

Uitvoering

Bij het aantreffen van bedrijven als genoemd onder a, b en c is het zaak voor de politie (altijd na overleg met Justis, indien nodig gezamenlijk) om in gesprek te gaan met de directie en de betreffende bedrijven nogmaals te informeren over de brief van het Ministerie van V en J. Uit dit gesprek kan blijken of en zo ja in welke mate er sprake is van verwijtbaarheid bij het bedrijf.

De brief kan d.m.v. toezending van een link naar de site van het Ministerie van V en J waar de brief te vinden is, verstrekking van een kopie of toezending van de brief per mail bijv. nogmaals onder de aandacht worden gebracht. Gelijktijdig wordt een termijn gegeven van 4 weken om alsnog een vergunning aan te vragen. Tijdens dit gesprek wordt gewezen op de consequentie bij het niet tijdig indienen van een vergunning aanvraag. In die gevallen zal een proces-verbaal worden opgemaakt en voorgelegd aan het Openbaar Ministerie om over vervolging te beslissen.

In dit stadium werken politie en Justis nauw samen (gesprek altijd na overleg met Justis, indien nodig gezamenlijk). Het gesprek zelf kan door politie worden uitgevoerd zonder daarmee direct een proces-verbaal op te maken (verslag maken).

Is de termijn van 4 weken verstreken en is de aanvraag van een vergunning uitgebleven kan proces-verbaal worden opgemaakt.

Is er sprake van een bedrijf dat ondanks informatieverstrekking weigert een vergunning aan te vragen (zie onder c) en medewerking weigert dan kan direct een p-v worden opgemaakt.

In de gevallen onder a en b is het van belang dat in voorkomend geval in elk geval in een proces-verbaal wordt aangegeven dat

- Het Ministerie V en J informatie heeft verstrekt over de vergunningplicht;
- er een gesprek heeft plaatsgevonden met de politie, waarin opnieuw is verwezen naar de informatie van het V en J. Het bedrijf heeft hiermee 2 waarschuwingen gekregen. (bij het p-v voegen)
- dat er op dag/ datum een termijn is gegeven van 4 weken voor de aanvraag van de vergunning;
- dat er na verstrijken van deze termijn geen vergunningaanvraag is ontvangen bij Justis;

Wie doet wat

Ministerie van V en J

Het Ministerie van V en J heeft verschillende brancheorganisaties en overheden die gebruik maken van organisatieadviesbureaus door middel van bijgevoegde brief met factsheet in algemene zin op de hoogte gesteld van het verschijnsel van het uitvoeren van researchwerkzaamheden zonder vergunning.

In een meegezonden factsheet wordt het stelsel van de Wpbr nader toegelicht.

De geadresseerden wordt gevraagd hun achterban hierover in te lichten.

Door deze aanschrijving wordt een groot deel van de betreffende bedrijven bereikt, waardoor deze op de hoogte kunnen zijn van de vergunningplicht.

Deze brief is verzonden in juli 2016.

Werkzaamheden Team Korpscheftaken

- Bij informatie/signaal over mogelijk aanbieden of verrichten van researchwerkzaamheden zonder vergunning nadere informatie zoeken over het bedrijf en vastleggen;
- Afspraak met het FP: Uitgangspunt is in deze situaties het aanbieden van researchwerkzaamheden, hetgeen eenvoudig te bewijzen is door middel van een verklaring van de directeur/beleidsbepaler in combinatie met een printscreen van de website van het bedrijf waarin de werkzaamheden worden aangeboden (en wat die inhouden), met een verwijzing naar de informatie die aanleiding was voor het onderzoek;
- Contact leggen met Dienst Justis in verband met mogelijk gezamenlijk bedrijfsbezoek en afstemmen of er sprake is van vergunningplichtige researchwerkzaamheden;
- Zo ja, gesprek organiseren met directie (of bij uitzondering een beleidsbepaler), afgestemd met Dienst Justis, bij voorkeur niet op het bedrijf;
- Maak een verslag van het gesprek met de directeur (zie uittreksel KvK) of beleidsbepaler van het researchbureau waarin wordt vermeld dat is aangegeven dat er binnen 4 weken na

- datum bedrijfsbezoek een vergunning moet worden aangevraagd en verwezen is naar de brief van V en J met factsheet en/of deze is overhandigd;
- Leg de gevolgen uit van het niet opvolgen van het niet aanvragen van de vergunning;
 - Leg alle bevindingen vast in een rapport;
 - Nadat termijn voor vergunningaanvraag is verstreken contact zoeken met Justis of de vergunning daadwerkelijk is aangevraagd;
 - Zo ja, afronden en vastleggen in Verona;
-
- Bij uitblijven van de vergunningaanvraag wordt p-v uitgewerkt op basis van artikel 2 Wpbr, het aanbieden van researchwerkzaamheden zonder vergunning en opgestuurd.
 - ontbieding directeur en/of leidinggevende op bureau voor opnemen verklaring als verdachte;
 - In het p-v wordt aangegeven dat er op datum/tijd navraag is gedaan bij het MvJ over de vergunningaanvraag;
 - Proces-verbaal inzenden naar het lokale arrondissementsparket.
 - Van belang is dat er een afspraak wordt gemaakt met de Dienst Justis over contact in het geval er een vergunningaanvraag wordt ingediend **NADAT** de hersteltermijn is afgelopen. Het verlenen van een vergunning kan een eventuele vervolging frustreren en is daarom ook van groot belang voor het Openbaar Ministerie.

Het Openbaar Ministerie/FP

- Neemt een vervolgingsbeslissing.